

přeložila
Helena Lergetporer

“

Antonella Lattanzi

*Věci, o kterých
se nemluví*

”

HLAS

Věci, o kterých se nemluví

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Antonella Lattanzi
Věci, o kterých se nemluví – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

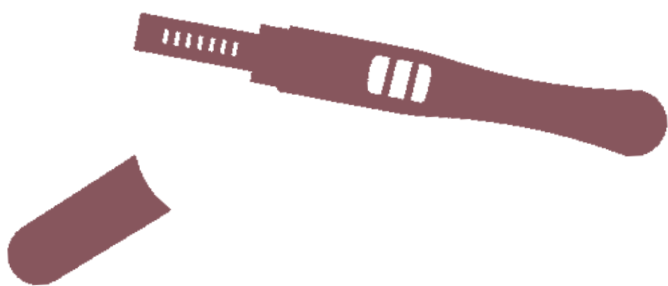
ALBATROS **MEDIA**

EDICE HLAS • SVAZEK 5

Vyšehrad

Antonella
Lattanzi

*Věci,
o kterých
se nemluví*

přeložila Helena Lergetporer

Questo libro è stato tradotto grazie a un contributo per la traduzione assegnato dal Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale italiano.

Překlad této knihy vychází s laskavým přispěním italského Ministerstva zahraničních věcí a mezinárodní spolupráce.

COSE CHE NON SI RACCONTANO

© 2023 Giulio Einaudi editore s.p.a., Torino

Translation © Helena Lergetporer, 2025

Cover photo by Masha Raymers

ISBN tištěné verze 978-80-267-3263-1

ISBN e-knihy 978-80-267-3264-8 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

ISBN e-knihy 978-80-267-3271-6 (1. zveřejnění, 2025) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-267-3272-3 (1. zveřejnění, 2025) (mobi)

Bomby o šesté nebolí,
to jenom umírá den.

ANTONELLO VENDITTI,
„Notte prima degli esami“

Jedna

Odjeli jsme na mys Circeo, ačkoli to byla ta nejabsurdnější věc, jakou jsme mohli udělat. Ta nejnebezpečnější.

Už měsíce jsme jako duchem nepřítomní. Příliš mnoho měsíců. Jsme jako duchem nepřítomní a máme pocit, že společně s námi je duchem nepřítomný i celý svět. Lékaři, hrstka kamarádů, kteří vědí, i všichni – většina lidí, které známe, které milujeme –, kteří nevědí nic.

Odjeli jsme na Circeo, kde není telefonní signál, kde není připojení k internetu, kde se před tebou, když vyjíždíš nebo sjíždíš po serpentýnách, tyčí vysoké a drsné skály mysu, na němž se ne zas tak dávno odehrály strašlivé věci, a ty víš, že jsi sama. Pokud nastane nouzová situace, jsi sama. Pokud umřeš, jsi sama.

Natáhnou se na postel vedle Andrey, ale jímá mě hrůza. Naše postel stojí u stěny v přímořském domku, který jsme si vybrali v březnu (v březnu 2021) – kdy se to všechno právě stalo, ale ještě jsme nevěděli, že může být i hůř. Nade mnou se hrozivě vypíná kout, do něhož je zaklíněna postel, hora, na kterou jsme se přijeli zašít, abychom nemuseli s nikým komunikovat. Hrůza, kterou pociťuju, je vyšší a temnější než tahle hora.

Andrea si čte knížku. Já poslouchám, co se děje v mém těle, a cítím, jak ze mě vytéká krev, což se děje už od února. Teď máme červen. Kapky krve, krvavé chuchvalce, proudy, vědra krve. Teď, když ležím, vytéká ven plynule a bez

konce a já si říkám nedýchej. Když přestaneš dýchat, třeba to krvácení skončí.

Jenomže Andreovi přiznat nemůžu, že se tak strašně bojím, jinak mi řekne: Vrátime se do Říma.

A to já nemůžu. Nemůžu to vzdát. Nemůžu kapitulovat před vším tím trápením. Chci si užít červen na Circeu, chci mít právo pokusit se dát svůj život zase do pořádku, chci mít právo sedět u moře, na plochých a ohlazených útesech bez toho, abych všude cítila bolest. Chci mít právo říct: odmítám všechno, co se stalo, odmítám realitu, odmítám, že se to mohlo stát mně. Že se to děje mně. Nechci se smířit s tím, co se stalo. Nechci, aby se to stalo.

Ležím na posteli, vložkou mi prosakuje objemnější, vytrvalejší proud. Otočím se k Andreovi. „Jak ti je?“ ptá se mě.

Ale už to ví. Pokud jsem se otočila, abych se na něho mohla podívat, ví to.

„Krev,“ říkám.

Nejradši bych se rozbrečela a vyličila mu, jak velký mám strach. Nejradši bych mu řekla, odvez mě do Říma, odvez mě do nemocnice. Ale nemůžu. Když se tváříš, že nemáš všude krev, tak tam není. Říkám „krev“, jako bych říkala „promiň“.

„Kolik?“ ptá se.

Tahle odpovědnost, která je jen moje, která může být jen moje, odpovědnost určit, kolik krve ztrácím, jestli jí ztrácím moc, mě dohání k šílenství. Nikdo mi nemůže pomoci zjistit, kolik krve to je.

„Možná jen málo,“ zalžu. „Nezkusíme spát?“

Je červen a já nespím už celé měsíce, v noci ani ve dne. O mnoho měsíců později nebudu pořád ještě schopná spát. Budu se budít v jednu, ve dvě, ve tři, ve čtyři, každou noc. Nikdy nebudu spát přes den. Co kdybych vykrvácela a ani si toho nevšimla?

„Já nevím,“ odpoví. „To musíš vědět ty.“

Odpovědi hledá u mě. Jako jediná vím, *kolik* té krve je. Jestli je jí moc. („Krev není žádná legrace,“ prohlásil můj gynekolog, „vydrž to, dokud to půjde. Ale jestli to nepřestane, upaluj na pohotovost.“) Kolik je *moc krve*? Řekněme, že když se někdo náhodou řízne a chvíli to krvácí, hned se uvažuje o tom, jestli nemusí do nemocnice. Když to vezmu takhle, tak je té krve moc už moc měsíců. Únor, březen, duben, květen, červen. Cpu do sebe hemostatikum. Jmenuje se Tranex 500 mg, beru šest tablet denně. To je maximum. Někdy si potají vezmu i tři nebo čtyři tablety navíc. Ampule jsou lepší, to vím, účinkují rychleji: člověk je vypije a lék jde rovnou do krevního oběhu. Jenomže ampule jsou ze skla a v rukou se mi vždycky rozlomí, protože když je otvírám, celá se třesu. Třesu se po celém těle, od hlavy až k patě; jako bych měla epilepsii, jako bych sebou zmítala. V nemocnici mi tvrdí, že Tranex se tolik měsíců brát nesmí, že je to hodně nebezpečné.

Slovník. Slovo: *nebezpečí*. Opak: *bezpečí*. Pro mě to ale neplatí. Já jsem se ke slovu nebezpečí za ty měsíce naučila přiřazovat jiný opak: přežití. Když si mám vybrat mezi nebezpečím a přežitím, musím zvolit přežití. Den po dni, hodinu po hodině. Vůbec nemyslím na to, *kolik* různých nebezpečí mi hrozí. Nemůžu na to myslet. Krev kašle na léky, které beru. Moje krev kašle na všechno. Tryská.

„Kolik je tý krve?“ ptá se mě.

„Nevím,“ odpovídám.

„Co chceš dělat? Vrátime se do Říma?“

Já musím rozhodnout. Nikdo to nemůže udělat za mě, a ne proto, že by nechtěl. Problém je v tom, že nikdo není v mém těle. Jsme tady, na Circeu, protože jsem to tak chtěla. Protože jsem se toho domáhala. Nejradši bych měla nějakou odměrku, která by mi řekla, *kolik* centilitrů krve ztrácím, *kolik* litrů, a potvrdila mi, že je to takhle v pořádku. Že je to ještě únosné.

Jenomže když se mě Andrea ptá, jestli se vrátíme do Říma, můžu mu odpovědět jen ne. Řím znamená přiznat,

že se tohle všechno děje. Řím znamená pohotovost a nevyhnutelnou a příliš riskantní operaci.

„Ne,“ říkám.

„Určitě?“

„Určitě.“

Srdce mi každou chvíli vyskočí z hrudi. Všechno mě bolí. Nohy, ruce, záda, břicho, hlava a cítím se tak slabá, tak strašně slabá. Můj hemoglobin už měsíce prudce klesá, navzdory železu, kyselině listové, vitaminu B, vitaminu D, navzdory transfuzím, navzdory hemostatikům, pořád klesá. Už nezvládnou vyjít do schodů. Jít na procházku. Popadám dech, i když jdu jen z ložnice do koupelny. Srdce bije jako splašené, i když jenom zvednu boty.

„Můžeš zůstat ještě chvílku vzhůru?“ ptám se.

Hlava mi říká: jsi blázen, okamžitě jeď do Říma, okamžitě jeď na pohotovost, a mezitím se po každém nadechnutí vyvalí ven další krev. Nadzvednu příkrývku a s hrůzou si trochu odhrnu kalhotky. Nechci se tam dívat, ale musím. Nikdo to za mě neudělá. Podívám se na kalhotky. Jsou červené. Jasně červené. Ložní prádlo je zakrvácené i přesto, že mám čtyři inkontinenční vložky přes sebe. Musím spát v kraťasech a s ručníkem omotaným kolem těla. Ale stejně nebudu spát.

„Jo,“ odpovídá. „Víš určitě, že se nemáme vrátit?“

To je šílená otázka. Nikdo by se nezahrabal na mysu Circeo, bez internetu, bez telefonu, bez jakéhokoli komunikačního prostředku, půldruhé hodiny od Říma, přičemž jediná silnice, po níž se dá dorazit do města, je tmavá a zdevastovaná Pontina. Nikdo. My ano. Já ano.

Jsme blázni. Já jsem byla blázen vždycky, Andrea nikdy. Teď se na něj ale moje šílenství začíná přenášet.

„Jo,“ říkám.

„Dobře.“

Jsme dva blázni a po chvíli zavřu oči a on zavře oči a zhasne světlo. V hlavě se mi vždycky objevovaly příšery. Ale teď

už to nejsou ani příšery. Jsou to pevné organismy z krvavé želatiny, kostičky krve, a já cítím, jak ze mě vycházejí ven. A nechci, aby to, co ze mě vychází, byla krev. To nemůže být pravda. Není to pravda.

Zavřeme oči a jsme dva blázni a já tu noc na Circeu jen šťastnou náhodou usnu a milionkrát se probudím, zatímco šumění moře, které jsem vždycky milovala, zní čím dál hroživěji; jen šťastnou náhodou nespím ani o chvílku déle. Jen šťastnou náhodou v těch měsících, v únoru, březnu, dubnu, květnu, červnu 2021, nespím ani o chvílku déle. Tu chvílku, v níž umřu zaplavená svojí jasně červenou krví.

Dvě

Tenhle příběh začíná ve chvíli, kdy se konečně rozhodnu.

Nikdy jsem nemyslela na ty dvě děti, které jsem si nechala vzít.

I teď, co je pořád dokola počítám – je jich pět a nemůžu nemyslet na to, že je jich pět, těch dětí, které už nemám –, i teď, co bych pokaždé, když jsme spolu o samotě, svému partnerovi nejradši řekla, že jsem je bývala měla chránit, starat se o ně, milovat je, to dělá rodič, to dělá matka, bývala jsem je měla chránit, aby si neodřely kolínka, aby je nebolel první zoubek, aby je nebolelo břicho, aby se vyhnuly prvním hádkám s jinými dětmi, bývala jsem je měla chránit před zimou, bývala jsem je měla chránit před horkem, vodit je k moři jen brzo ráno nebo pozdě odpoledne, natírat je krémem, aby se nespálily, učit je, že moře je hodné, je to kamarád, že psi jsou hodní, jsou to kamarádi (ale bývala jsem je měla chránit taky před psy, vysvětlit jim, že to nejsou hračky, že když se blížíš ke psovi, musíš mu nejdřív před čumák nastavit ruku, otevřenou dlaň na důkaz, že mu nechceš ublížit, nechat si ji očichat, sledovat, jak se ten pes tváří, sledovat, jestli vrtí ohonem, jestli ztuhne, ne všichni psi jsou stejní a ne všichni mají náladu nechat se pohladit), ukázat jim kraj, kde jsem se narodila, a doufat, že si ho zamilují, bývala jsem jim měla vysvětlit, že tohle je dědeček, tohle je babička (strašně mě bolí pomyslení, jak by naši byli štěstím bez sebe, kdybych jim řekla, jsem těhotná, jsem těhotná, jsem těhotná,

jsem těhotná, jsem těhotná, pětkrát, a přitom jsem jim to neřekla ani jednou), bývala jsem je měla chránit před strachem ze tmy, před strachem ze smrti, před strachem, že umřu, před strachem, že umřou jejich otcové, bývala jsem jim měla vysvětlit, co můj otec vysvětlil mně, když jsem se bála věčného života, o kterém nás učili v kostele (do kostela bych je nevodila, takže by možná měly strach ze smrti, ale život věčný a smrt jsou jedno a totéž), bývala jsem jim měla říct, jako kdysi řekl můj otec mně, že dokud na nás někdo vzpomíná, tak jsme neumřeli, a dodnes si na ta slova vzpomínám, jak moc mě utěšila, a jak moc by bývala utěšila moje děti, ta dědečkova slova znějící z mých úst, zatímco je jako vzorná máma přikrývám až po bradu. Ani teď, co jsem přesvědčená, že jsem příšerná matka, protože místo abych své děti chránila, měla jsem svůj podíl na tom, co je zabilo, na ty dvě první děti, které jsem si nechala vzít, nemyslím nikdy.

Nebo lépe řečeno, dřív jsem na ně nikdy nemyslela.

Nemyslela jsem na ně, protože to bylo něco tak velkého, že se na to myslet nedalo, protože jsem v přítomnosti nechtěla být výslednicí všeho zla, které mě potkalo nebo které jsem způsobila v minulosti. Nemyslela jsem na ně, protože jsem je nechtěla pojmenovat, ty děti, které jsem nikdy neměla. Protože nechci myslet na to, kolik by jim bylo teď a kolik teď. Protože se nechci někam vracet a vzpomínat na ně. Nemyslela jsem na ně, protože když se mi ostatní – kamarádky, známé, kolegyně – svěřovaly se svými potraty, měla jsem na jazyku ten svůj příběh, výhradně svůj. Nejradši bych jim řekla: Já vím. Já to chápu. Já jsem se rozhodla jít na potrat. Ne jednou, dvakrát. Měla jsem to na jazyku a pokaždé už to bylo skoro venku. Ale nakonec jsem nemohla. Když někomu předáš tak velkou část sebe, jak se potom můžeš chránit? Když někomu předáš svá nejniternější tajemství, bolí pak ještě víc. Protože od toho okamžiku existují.

Nikdy jsem na ně nemyslela.

Nepovažovala jsem se za někoho, kdo o sobě nic neříká. Za takovou jsem se nikdy nepovažovala. Teď vím, že taková jsem. Že mám v hlavě přehradu, za níž jsou schované všechny věci, které opravdu bolí. A tyhle věci nechci nikomu vyprávět. Na tyhle věci nechci vůbec myslet. Chci, aby nikdy neexistovaly. A když o nich nemluví, tak neexistují.

A vůbec, i v těch vzácných chvílích, kdy bych o nich mluvit chtěla, jak bych to měla udělat? Moji nejbližší kamarádi, ti, s nimiž si říkáme, že jsme jako jedna rodina, nic nevědí. Jak bych jim po desítkách let, kdy se známe, mohla říct: Hele, jednu důležitou věc jsem ti neřekla?

Jak by se na mě dívali? Mysleli by si: Proč jsi mi něco takového neřekla?

A co bych jim na to odpověděla?

Odhalování bolestivých tajemství dokáže otrávit a rozbít důvěrnou atmosféru příjemného večera, kdy si se sklenkou vína v ruce povídáme, co jsme ten den zažili.

Jak by se potom dalo změnit téma a mluvit o práci, našich milostných vztazích, našich sexuálních dobrodružstvích, našich obavách, našich radostech, kdybych na vás vychrlila podobnou bolest?

Nebaví mě se rmoutit. Nesnáším to.

Nikdy jsem to nikomu neřekla. Vědí to jen otcové těch dětí.

To všechno za tím bylo, je to tak. A pak tu byla hanba. Pokaždé když jsem šla na prohlídku ke gynekologovi, ptali se mě: Byla jste někdy těhotná?

Ne.

Na potratu?

A já, sebejistě: Ne.

Pokaždé když jsem šla k jiným lékařům, ptali se mě: Byla jste někdy na operaci?

Ne.

Měla jste někdy celkovou anestezii?

Ne.

Lékařům se nelže, říká mi pořád Andrea. Proč k tomu doktorovi chodíš, za co ho platíš, když mu lžeš.

Já doktorům lžu vždycky.

To, co ti jasně říká rozum, to, v co věříš, co obhajuješ – nikdo, kdo jde na potrat, není nikdy zrůda –, silnější hlas uvnitř tebe popírá a přeřvává. Jsi zrůda a nechceš, aby to někdo věděl.

Dobrovolné přerušení těhotenství je tvoje právo, to mě naučila matka. Jenomže téhle matce nemůžu říct, že jsem toho práva využila.

Vím, že je to moje právo, a věřím v ně, jako by to byla svátost. Jenomže když se stalo všechno, co se stalo, a ještě mnohem dřív, když jsem se konečně rozhodla a začala jsem se pokoušet o dítě, po ty roky, kdy se mi to nedařilo, jsem pořád dokola musela myslet na ty dvě děti. Nevyhnutelně jsem dospěla k závěru, že jsem si tu tragédii zasloužila.

Když je ti mizerně, vždycky hledáš důvod. Proč se stalo všechno to, co se stalo? přemýšlela jsem. Protože s životem si člověk nesmí zahrávat, odpověděl mi jakýsi starodávný hlas, hlas magického myšlení. Odmítla jsi dva životy. Takže jsi za to byla potrestána. Další tři životy ti byly naráz odňaty, protože sis je nezasloužila. Nezasloužíš si být matkou.

Zmohla jsem se na jedinou odpověď: Máte pravdu.

A proč o tom teď mluvím?

Já, která nikdy o ničem nemluvím.

Mluvím o tom, protože v hlavě nemám nic jiného. Jenom tu červeň.

O Vánocích 2020 jsme šli k mé kamarádce Giulii. Štědrý večer jsme trávili společně, ona, její partner Roberto, jejich dvě malé děti. Tehdy jsem byla přesvědčená, že v sobě mám dvojčata.

Ten den jsem nebyla ani na okamžik šťastná. Sledovala jsem, co se ze mě stane – sledovala jsem Giulii, Roberta, jejich děti –, a jákala mě hrůza. Já tohle neumím, myslela jsem si. Já tohle nemůžu.

Takže později, když se to všechno stalo, mi magický hlas řekl: I za tohle sis to zasloužila. Protože místo abys šťastně snila o matkách a dětech a objímání a kojení a kočárcích, měla jsi noční můry, že přijdeš o práci. Říkala jsi: Já a kojit? Určitě ne. Nemůžu, musím být v jednom kole, musím být schopná pracovat.

Proč ses ráno probouzela a měla jsi strach? Proč ses děsila, že přijdeš o psaní? Proč jsi nebyla šťastná?

I kvůli tomu, kvůli své neschopnosti stát se veselou matkou, i kvůli tomu sis to zasloužila.

Tehdy na Štědrý večer otvírá Andrea, můj partner, s Robertem v kuchyni ústřice. Strhne se tam nějaká mela a nám dojde, že něco nehraje. Andrea se říznul, všude je krev, spousta krve. Snaží se to přede mnou utajit, protože jsem těhotná a nesmím se vyděsit. Jenomže já jdu do kuchyně a vidím tu krev a vidím Andreu, jak si na ruku tiskne kapesník.

„Chceš jet do nemocnice?“ ptá se ho Roberto.

„Ne,“ odpovídá Andrea.

Ustaraně čekáme a sledujeme, jestli krvácení přestane. Po nějaké chvíli přestane. Oni jedí ústřice – to není pravda, zase lžu, ale když píšu, nemůžu lhát: ústřice jím i já – a společně zpíváme vánoční koledy. Neodmítnu jednu nebo dvě sklenice vína, protože jsem nikdy nebyla vzorná matka a nejsem jí ani teď. Ze všeho se mi zvedá žaludek a Giulia se směje. „To je normální,“ říká, „jsi těhotná!“ Strašně mi to přejí.

Mám tak hrozný strach. Připadá mi, jako by ostatní byli za vrstvou plexiskla a žili a smáli se a zpívali, zatímco celé mé já je tady, v mých prsou, která mě bolí, v mojí nevolnosti a vůních, které jsou pro můj nos příliš silné. Nechce

se mi spát. Nejsem nikdy unavená. Nedopřávám si zázračně osvěžující šlofiky rozkošných těhotných žen. Vzpouzím se tomu, být matkou. Proč, když jsem to chtěla za každou cenu, už léta?

Giulia je nadšená a od doby, kdy jsme se s Andreou rozhodli mít dítě, před čtyřmi lety, a zkoušeli jsme to všemi možnými způsoby, mě na celé té cestě doprovázela. Giulia při mně na téhle cestě stála mnohem víc než Andrea. Mnohem víc než kdokoli jiný. První člověk, kterému jsem řekla, že mám pozitivní test, byla ona, ne Andrea. Své rodině – otci, matce, sestře – jsem se s tím nikdy nesvěřila. Nevěděli, že jsem těhotná. Ani že jsem byla. Všechno, co se stalo, se pro ně nikdy nestalo.

Zpíváme, tančíme, Andreovi už z rány neteče krev, jsou to sklíčoví, děsivé a oslňující Vánoce. Když si vezmu, že už je to skoro rok, co jsem přestala snášet chutě a vůně, které jsem odjakživa milovala, že už chybí jen maličko do dalších Vánoc, Vánoc 2021, během nichž jsem měla být matkou, o nichž mě ujišťovali, že budu matkou, když si vezmu, že všechno, co bylo, už není, jak to mám zvládnout? Co mám dělat?

Když se Andrea řízne při otvírání ústřic, všichni máme dojem, že mu teče moc krve. Kdybych tenkrát věděla, jak často se v budoucnu budeme setkávat, ty a já, má drahá krvi. Jak moc se pro mě v následujících měsících, den po dni, bude posouvat hranice pro *moc krve*. Když si na to vzpomenu, nejradši bych popadla za ramena tu pitomou ženskou, která se toho vánočního večera bála být matkou, popadla bych tu zbabělou krávu za ramena, bez ohledu na její těhotenství bych s ní třískla o zeď a řekla bych jí, koukej si do prdele uvědomit, v jaký situaci se nacházíš. Přestaň se bát a podívej, kams to kurva dotáhla.

Nenávidím tehdejší sebe, tu nevděčnici s plným břichem. Nemůžu ji vystát. Nejradši bych ji viděla mrtvou.

Byl by to překrásný rok.

V listopadu 2020, den po mém třetím embryotransferu, mi Giulia pošle zprávu. Už tenkrát se zdráhám být matkou, vyrazím na dvacetikilometrový pochod s pár nejmilejšími kamarády, kterým jsem nic neřekla. Jdu na ten výlet, protože, říkám si, to léta zkouším přirozenou cestou a nedaří se mi to, dvakrát jsem zkusila asistovanou reprodukci a nepodařilo se mi to. Teď je to potřetí a nesmím v nic doufat. To zklamání je potom příliš velké. Jdu na výlet a říkám: Co se má stát, stane se. Jenomže to promlouvá moje racionální já. Moje skutečné já, já, které nikdy neposlouchá nikoho kromě vlastních hlasů, tvrdí: to zvládneš, musíš to zvládnout za každou cenu.

Giulia mi pošle zprávu: „Bude to překrásnej rok. Tvůj román bude mít úspěch a tobě se narodí dítě. Vím to jistě.“ Na tu zprávu se podívám potají, když se po výletu stavíme na jídlo a já se jdu na záchod vyčurat. Nevěř tomu, opakuju si. Nedělej si naděje. Jenomže – ani ne tak v ten den, jako spíš v těch nesnesitelných následujících měsících – jsem se naučila, že naděje je, jako když se díváš moc dlouho do slunce. Nejdřív je to jen světlo, potom je toho světla moc a propálí ti rohovku; všude zavládne tma. Naděje je jako skvrna v očích způsobená přímým pohledem do slunce, neustále se zvětšuje, pohlcuje všechno kolem a pak se všeho zmocní. Naučila jsem se, že když je té naděje moc, stává se z ní jistota. Že není zelená a ani žlutá. Naděje je černá, protože tě ničí. Jeden z hlasů, které mám v sobě, příliš zesílil, přehlušuje všechny ostatní, říká: není možné, abys to nezvládla. V srpnu se ti prostě musí narodit dítě. Bude to lev, slunce, moře, možná se narodí ve stejný den jako Elsa Morante, 18. srpna, ale doufám, že bude mnohem šťastnější než ona. Nebo se možná narodí ve stejný den jako jeho táta, 6. srpna. Zdědí po něm pokojnou duši a radost. Co může zdědit po mně? Nevím a umiňuju si, že budu matka, která se usmívá a která je pro své dítě oporou. To chci ze všeho nejvíc: aby ve mně

moje dítě našlo stabilitu. Vyznačuju se úzkostlivostí, ale v zájmu tohohle dítěte ji překonám. Nikdy se nesmí dozvědět, jaká doopravdy jsem.

Zvládnou to?

Lhala bych, kdybych teď, když píšu, tvrdila, že jedním z důvodů, proč jsem tak dlouho odkládala rozhodnutí mít dítě, byl strach, že se před ním nedokážu neprozradit?

Strach, že už nebudu schopná dělat svou práci. Strach, že nebudu umět skrýt, kým doopravdy jsem. Proklínám všechny důvody, kvůli kterým jsem celá ta léta nepřivedla na svět dítě.

Než se to stalo, vždycky jsem si představovala, že budu mít holčičku. Když se to potom stalo, došla jsem k přesvědčení, že je to kluk. A přitom to byly tři holčičky. Tři dcerky, které ve mně při ultrazvuku ve dvanáctém týdnu šťastně přebývaly. Jedna ležela na zádech, vypadala, jako by měla nohu přes nohu a dívala se na oblohu. Vypadala jako Huckleberry Finn se stéblem trávy v puse. Další byla stočená do klubíčka a klidně spala („Ta je po tobě,“ řekla jsem Andreovi). Další sebou šila jako blázen a byla pořád v pohybu. „Ta je po tobě,“ prohlásil Andrea. „Pořád se vrtí a je celá úzkostlivá. Jako ty.“
Jako já.

To dá rozum, jsou to moje dcery. A já jsem jejich matka.

Nevím, jestli chci tuhle knížku opravdu napsat. Nevím, jestli to dokážu. Předčítám několik stránek Andreovi, ale chci toho po něm moc. Andrea pracuje jako režisér a scenárista, každíčkou věc, kterou napíšu, dám přečíst jemu, dřív než ji vyšlu do světa. Andrea je inteligentní, talentovaný a přísný. Když řekne, že to, co píšu, není dobré, tak to opravdu není dobré. Nicméně když mu přečtu pár stránek, poprvé od té doby, co jsme spolu, neví, co mi na to má říct. Tentokrát po něm chci moc. V tom nekonečném množství krve byl i on.

A i když Andrea nikdy nemluví o bolesti, nikdy ji nedává najevo, dokonce i já vidím, že tentokrát trpí. Tohle je i jeho příběh. Není to jen příběh jedné matky. Je to taky příběh jednoho otce. Bylo ode mě egoistické si myslet, že hlavní hrdinkou tohoto utrpení jsem já.

Čtu mu těch pár stránek, musím mu je předčítat nahlas, poslouchá, říká mi: „Víš, že když napíšeš tuhle knížku, bude všechno strašně těžký? Až vyjde, budeš ten příběh muset vyprávět celý měsíce pořád dokola.“

„No a? Co mám teda dělat? Vzdát to? Copak nemá smysl o tom psát?“ ptám se.

Právě vaří omáčku na těstoviny. Temně rudou.

„Haló,“ naléhám. „Můžeš mi, prosím, odpovědět?“

„Myslím, že bys to měla udělat,“ říká, téměř polohlasem.

„Myslím, že je to správný.“

„Ale nemůžeš mi pomoci pochopit, o čem píšu.“

Zavrtí hlavou, je mu to líto: ne. „Myslím, že bys to měla udělat,“ opakuje. „Ale cejtíš se na to, aby sis celej rok připomínala všechno, co se stalo?“

Nedokážu zadržet slzy, ale vždycky je tajím, protože nesnáším, když mě někdo vidí plakat, a hlavně nesnáším pláč a nejradši bych mu řekla: Až ta knížka vyjde, bude všechno jinak. Když píšu, tak nedoufám, ale jsem si absurdně jistá, že téhle knize dám šťastný konec. Nemůžu uvěřit, že to dopadne špatně. Nevěřím tomu. Ani dneska, po tom všem, co se stalo.

Jenomže to je zase jen to magické myšlení. Absurdní jistota. A že naděje je krutá, to už jsem se naučila.

Nic neříkám. Dělán to, co vždycky, začnu si vymýšlet legrační průpovídky, vykládat o vtipných hloupostech. Tančit. Rušit ho při vaření. Mrzí mě, že jsem plakala, i když to bylo jen na chvíli.

Nechtěla jsem být taková.

Já jsem krev vždycky milovala. Krev ze zranění, z kolen odřených od bruslení doma na dvorku, z útesů, o které se poškrábeš, protože jsi při skoku příliš riskovala nebo ses vrhla do moře z nějakého těžko dostupného místa, krev z takových těch pokrevních pout uzavíraných v pubertě, v jejichž trvání bláhově věříš, svoji krev v injekcích při odběrech krve. Vždycky jsem ji milovala, protože mi dávala pocit odvahy.

První menstruaci jsem měla ve čtrnácti letech a hrozně se mi líbilo, že z těla proudí krev, vždycky se mi zdálo, že jí je moc málo, a hrozně ráda jsem měla sex v menstruační krvi, připadalo mi, že všechno je plynulejší, nebezpečnější, silnější, připadalo mi, že sex je uprostřed vši té krve mnohem krásnější.

Jenomže potom, před pěti lety, jsem tu menstruační krev začala nenávidět.

Vždycky jsem si říkala, že ze mě nebude taková ženská. Ženská, která nenávidí menstruační krev, protože je to důkaz jejího selhání. Když jsem se konečně rozhodla počít dítě, v necelých osmatřiceti letech – ajajaj, slyším hlas své sestry a některých žen, které znám, proč ses rozhodla tak pozdě?, a pak slyším taky hlasy jiných žen, které mi říkaly, kdepááák, jsi mladá, máš ještě spoustu času, a ty taky nenávidím –, když jsem se snažila bezstarostně otěhotnět, měla jsem sex, kdykoli se mi zachtělo, v přesvědčení, že takhle se děti dělají (protože ostatní je takhle dělají), a nepodařilo se mi to, když jsem potom začala počítat plodné dny, chodit každý měsíc ke gynekologovi na kontrolu ovulace – a to je potom sex otřesný, jako hořká pilulka, kterou je třeba užívat alespoň jednou za dva dny, nejméně po dobu jednoho týdne –, a stejně se mi to nepovedlo. Když jsme s Andreou prodělali všechna možná vyšetření, a nenašlo se nic, co by bylo v nepořádku, a tudíž nic, co by bylo třeba napravovat. Neplodnost *sine causa*. Když jsem absolvovala proceduru asistované reprodukce a nějaký bůh rozhodl, že den mého prvního monitoringu padne na začátek března 2020 – první týden lockdownu – a že za pár týdnů musím na římské poliklinice podstoupit odběr bez umrtvení, protože všichni anesteziologové jsou vytížení kvůli covidu (zasloužila sis to), začala jsem i já tu krev nenávidět.

Nechtěla jsem, aby se ze mě stala taková ženská. Vždycky jsem si umiňovala, že taková nikdy nebudu.

Jaká budeš, o tom bezesporu rozhoduješ ty. O tom, co se ti stane, ale často ne. Pokud se chceš dozvědět, jaká doopravdy budeš, musíš počkat, až se naplní budoucnost. Teprve když se naplní budoucnost, víš, jestli ses v sobě zklamala. Jestli jsi opravdu taková, jaká jsi doufala, že nebudeš. A já taková byla.

Žena, která se už nedokáže zbavit utkvělé myšlenky na početí dítěte. Žena, která se dívá na těhotné ženy závistivě. (Když píšeš, buď upřímná.) Fajn, budu upřímná. Já se na ně dívám s nenávistí.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Věci, o kterých se nemluví.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.